

Jak rozwijać mowę dziecka – 10 zasad

Wskazówki dotyczące budowania i rozwijania systemu językowego, które można realizować każdego dnia.

Przeczytaj i zacznij stosować!

1. **Rozmawiaj z dzieckiem!** Ono doświadcza świata dzięki temu, że do niego mówisz, pokazujesz mu ludzi, przedmioty i zjawiska!
2. **Czytaj dziecku!** Czytaj codziennie, modulując głos; czytaj z podziałem na role! Zwracaj uwagę na intonację i melodię!
3. **Trudne, nowe słowa wypowiadaj wolniej** – dzięki temu Twój maluch będzie miał więcej czasu na zapamiętanie, zanalizowanie i powtórzenie. **Nie zapomnij o wyjaśnieniu nowego słowa!**
4. **Wyłącz telewizor, laptop, komputer.** Zamiast tego spędź czas aktywnie ze swoim dzieckiem, budując prawdziwą więź, tworząc realną interakcję!
5. **Opowiadaj historie: bajki, zmyślane historie.** Jeśli nie jesteś kreatywny, opowiadaj o doświadczeniach z dnia minionego lub o planach na dzień następny.
6. **Zwróć uwagę na jakość mówienia:** nie zdrabniaj przesadnie wyrazów; to, że dziecko sepleni, wynika z braku obecności niektórych głosek w jego możliwościach artykulacyjnych. **Bądź wzorem!**
7. **Mów poprawnie:** odmieniaj końcówki, buduj zdania i pamiętaj o kulturze języka!
8. **Śpiewaj!** Szybko przyłączy się do Ciebie dziecko; nawet, jeśli jeszcze nie zna słów, będzie dopowiadało ostatnie sylaby lub wyrazy!
9. **Przytulajcie się, bawcie się, śmieJCie się! Róbcie to wspólnie.**

Propozycje zabaw i ćwiczeń, które można prowadzić z dzieckiem w domu

Przykłady zabaw i ćwiczeń narządów artykulacyjnych zostały zaczerpnięte z różnych publikacji logopedycznych. Ćwicząc narządy artykulacyjne warto stosować naprzemiennie ról, gdyż to daje dziecku wiele radości i satysfakcji. Dzieci przedszkolne są w tzw. wieku zabawy, więc ćwiczenia usprawniające również powinny być prowadzone w formie zabawy, która daje znacznie lepsze efekty niż nauka i przymus.

ZABAWY I ĆWICZENIA WARG, POLICZKÓW

Minki - naśladowanie min:

- wesolej – płaskie wargi, rozciągnięte od ucha do ucha, uśmiech szeroki,
- smutnej – podkówka z warg, obrażonej – wargi nadęte,
- zdenerwowanej – wargi wąskie.

Całuski - przesyłanie całusków, wargi wysunięte do przodu, cmokanie.

Rybka – wysuwanie warg do przodu i rozszerzanie na końcu jak u ryb.

Zły pies - naśladowanie złego psa, unoszenie górnej wargi, wyszczerzanie zębów, warczenie psa.

Gorąca zupa – dmuchanie na złożone w kształcie talerza ręce.

Echo - dobitne wymawianie za rodzicem samogłosek a, o, e, u, y, i

Kotki - dziecko robi pyszczek (wargi do przodu) i przesuwając nim w prawą i w lewą stronę. Kotek ma wąsy i nimi porusza (między wargami dziecko trzyma słomkę). Kot ziewa, oblizuje się itp.

Masaż warg – nagryzanie zębami wargi dolnej, potem górnej.

Baloniki - nabranie powietrza i zatrzymanie go w wydętych policzkach, przesuwanie powietrza z jednego policzka do drugiego, balon pękł – dziecko palcami uderza w policzki.

Zajęczy pyszczek – wciąganie policzków do jamy ustnej.

Motorek - parskanie wargami, naśladowanie odgłosu motoru, traktora.

Wzywanie pomocy – wyraźne wymawianie samogłosek w parach: e-o -naśladowanie karetki pogotowia, i-u – naśladowanie policji, e-u -naśladowanie straży pożarnej.

ZABAWY I ĆWICZENIA JĘZYKA

Kotki - kotek pije mleko (szybkie ruchy języka w przód i w tył, kotek oblizuje się (czubek języka okrąża szeroko otwarte wargi).

Zmęczony piesek – dzieci naśladowują pieska, który głośno oddycha i język ma mocno wysunięty na brodę.

Sięgnij jak najdalej – kierowanie języka do nosa, do brody, w prawą i w lewą stronę.

Szczoteczka – język to szczoteczka do zębów, która po kolei czyści zęby górne od strony zewnętrznej i wewnętrznej, a następnie zęby dolne z obu stron. W trakcie zabawy naśladowujemy płukanie buzi wodą powietrze z jednego policzka przechodzi do drugiego itp.

Język na defiladzie – język maszeruje jak żołnierz:

- na raz – czubek języka na dolną wargę,
- na dwa – czubek języka do prawego kącika ust,
- na trzy – czubek języka na górną wargę,
- na cztery – czubek języka do lewego kącika ust.

Cyrkowiec - język próbuje wykonać różne sztuczki np.:

- górkę – czubek języka oparty o dolne zęby, środek się wybrzusza,
- rurkę – przez którą można wdychać lub wydychać powietrze,
- szpilkę – układanie wąskiego języka,
- wahadełko – przesuwanie językiem do kącików ust w stronę prawą i lewą język nie dotyka warg.

Łyżeczka - unoszenie przodu i boków języka,

Łopatka – wysuwanie płaskiego i szerokiego języka, itp.

Koniki - czubek języka uderza o podniebienie i opada na dół. Raz konik idzie wolno, to biegnie, parska, śmieje się iha, iha.

Żabka – dziecko z talerzyka zbiera płatki kukurydziane za pomocą czubka języka, stara się wyciągnąć długi język, jak u żaby.

Język masażysta – czubek języka masuje delikatnie podniebienie, dziąsła na górze i dole, wargi, policzki od środka, próbuje rysować kreseczki, kółeczka.

ZABAWY I ĆWICZENIA SZCZĘKI DOLNEJ

Naśladowanie ziewania.

Wąchanie kwiatów – duży wdech nosem i wydech ustami z jednoczesnym wymawianiem głoski aaa (jako zachwyt), ooo (jako zdziwienie).